

FRILUFTS
FRÄMJANDET

FOLKHÄLSA, LIVSGLÄDJE OCH RESPEKT FÖR NATUREN, GENOM FRILUFTSLIV

FRILUFTSFRÄMJANDETS VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2019

ROLIGA, TRYGGA OCH LÄRORIKA ÄVENTYR
– PÅ FJÄLLET, VATTNET, SNÖN, ISEN OCH
I SKOGEN. **ÅRET RUNT OCH FÖR ALLA.**

INNEHÅLL

GENERALSEKRETERAREN HAR ORDET	5
ÄVENTYR – VÅR VERKSAMHET	8
FRILUFTSFRÄMJANDET I FÖRSKOLAN OCH SKOLAN	15
FRILUFTSAKADEMIN – VÅR UTBILDNINGSGRUPP	16
MEDLEMMAR, LOKALAVDELNINGAR OCH REGIONER	19
SAMHÄLLSDIALOG OCH PÅVERKAN	21
FINANSIERING OCH PARTNERS	22
VÅRA FÖRTROENDEVALDA	26

GENERALSEKRETERAREN HAR ORDET

Friluftsförbundet, det är vi. Och tillsammans är vi över 108 000 medlemmar. Vi är en ideell organisation som genom friluftsliv skapar folkhälsa, livsglädje och respekt för naturen.

Över hela Sverige, året runt och för alla skapar våra 7 000 ledare roliga, trygga och lärorika äventyr. Dessa äventyr omfattar totalt cirka 11 miljoner aktivitetstimmar 2019. Och det är vårt stolta bidrag till ett ännu bättre Sverige.

Vi är en organisation som består av 304 lokalavdelningar, fördelat på sex regioner, samt verksamhet i cirka 500 förskolor och skolor. Antalet medlemmar ökar och den 30 september 2019 var antalet 108 371, vilket är en ökning med 35% över de senaste fem åren. Nytt för 2019 är att antalet ungdomar ökar.

Vi skapar och erbjuder våra medlemmar tusentals roliga, trygga och lärorika äventyr – på fjället, vattnet, snön, isen och i skogen – året runt, över hela landet och för alla. Utöver våra medlemmar når vår ”öppna verksamhet”, exempelvis genom de cirka 25 skidbackar som vi driftar samt de förskolor och skolor som vi har verksamhet i, ännu fler personer i samhället. 2019 deltog cirka 2 miljoner personer i våra verksamheter, varav 1,2 miljoner barn.

Som organisation strävar vi efter att spegla samhällets mångfald och att erbjuda verksamhet som är välkomnande, anpassad och trygg för alla, oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Denna strävan konkretiserades 2019 i ett flertal större strategiska satsningar, exempelvis genom projekten Anpassat ledarskap, Allergisäkra äventyr, Let's Get Out, Meningsfull väntan, Naturparkour och Skogshjältarna.

I dialogen om en hållbar samhällsutveckling är vi en stark röst för friluftslivet. Vi prioriterar särskilt allemansrätten, respekt för naturen samt ökad livsglädje och folkhälsa.

Vår utbildningsorganisation Friluftsakademin säkerställer hög kvalitet och kapacitet i våra ledarutbildningar. Den nationella samordningen skapar en likartad struktur med gemensamma mål och kursplaner. Under 2019 har vi nått 9 652 registrerade ledarkompetenser, målet var 9 900. Vi har 6 842 registrerade individuella ledare 2019, vilket överträffat vårt mål på 6 600. Vi har även överträffat målet med antal individuella kursledare då vi nått 267 stycken under året, målet var 230.

Vår medlemstidning Magasin Friluftsliv skickas till medlemmar fyra gånger per år – alltid full med tips och inspiration. Under 2019 ökade läsandet av Magasin Friluftsliv med drygt 20% till 83 000, enligt Orvesto. Dessutom har vi medlemserbjudanden som gör utrustning, upplevelser och resor lite billigare.

Vår webbplats friluftsförbundet.se är navet i organisationens kommunikation. Genom publicering av våra äventyr i Äventyrshanteraren blir information om våra äventyr och utbildningar tillgängligt för alla, detta utgör även grunden för vårt arbete med marknadsföring. Detta skapar ordning och reda vilket underlättar administration och samarbete lokalt, regionalt och nationellt, samtidigt som det är en säkerhetsfråga då alla uppgifter finns tillgängliga. 2019 hade webbplatsen över 1 miljon unika besökare.

Friluftsförbundets varumärke är starkt. I den årliga undersökningen Anseendeindex intresseorganisationer placeras Friluftsförbundet överst på listan 2019, tredje året i rad. Anseendeindex mäter allmänhetens tilltro eller intryck av en organisation, samt vilken kvalitet och framgång allmänheten tillskriver organisationen.

**ANTALET MEDLEMMAR ÖKAR OCH DEN 30 SEPTEMBER 2019
VAR ANTALET 108 371, VILKET ÄR EN ÖKNING MED 35%
ÖVER DE SENASTE FEM ÅREN. NYTT FÖR 2019 ÄR ATT
ANTALET UNGDOMAR ÖKAR.**

2019 lanserades varumärkeskampanjen Blå ledare. Kampanjen lyfter stolt fram våra ledare och kommunicerar därmed att det är mångfalden, kunskapen och samhällsengagemanget hos våra ledare som är styrkan i Friluftsrämjandet. Planen är att kampanjen Blå ledare ska sträcka sig över 3 år, och totalt porträttera cirka 300 av Friluftsrämjandets 7 000 ledare. Ledarna i porträtten ska tillsammans spegla samhällets mångfald och visa bredden av Friluftsrämjandets kunskap. Kampanjen syns främst i medlemstidningen Magasin Friluftsliv och i sociala medier.

Under 2019 fortsatte arbetet med den strategiska satsningen på "Skogsmulle 2020". Syftet med nysatsningen på Skogsmulle är att Skogsmulle ska möta ännu fler barn de kommande årtiondena samtidigt som vi bevarar de värderingar som Skogsmulle varje vecka kommunicerar till tusentals barn.

Att vara aktiva i övergången till ett hållbart samhälle är en självklarhet för Friluftsrämjandet. Vi är övertygade om att vårt hållbarhetsarbete är en förutsättning för att verka för vårt ändamål – folkhälsa och livsglädje genom friluftsliv.

All vår verksamhet går i linje med flera av FN:s globala hållbarhetsmål, barnkonventionen och Sveriges friluftsmål.

Lars Lundström,
generalsekreterare
Friluftsrämjandet

ÄVENTYR – VÅR VERKSAMHET

Med över 108 000 medlemmar är Friluftsrämjandet Sveriges största friluftsförbundet. Vi har varit friluftslivets pionjärer sedan 1892. Nu som då utmanar och utvecklar vi oss själva, friluftslivet och samhället. Tillsammans gör vi friluftslivet roligare, tryggare och mer lärorikt. Folkhälsa och livsglädje genom friluftsliv. Vi gör det i på fjället, vattnet, snön, isen eller i skogen. Vi gör det genom äventyr som är välkommande, anpassade och trygga, för alla. Det är vårt bidrag till ett ännu bättre Sverige.

2019 deltog cirka 2 miljoner personer i våra verksamheter, varav 1,2 miljoner barn.

Friluftsrämjandet skapar äventyr inom ett flertal olika friluftsgrenar, exempelvis fjällvandring och -tur, kajak, kanadensare, klättring, långfärdsskridsko, längdskidor, mountainbike, Naturparkour, skidor utför (inkl. snowboard), Skogsmulle och skogens värld (verksamhet för de yngre barnen), vandring (lågland) samt Vildmarksäventyr (verksamhet för barn, ungdomar och unga vuxna).

FJÄLLVANDRING OCH -TUR

Att vakna vid fjällbacken och lyssna till porlandet och se dagen sakta gry över fjälltopparna är magiskt. Den svenska fjällen är dock en nyckfull plats och att ge sig ut på egen hand, utan att ha koll på hur du hanterar det oförutsägbara, kan vara farligt. Genom att delta i Friluftsrämjandets fjällvandringar (på sommaren) och fjällturer (på vintern), erbjuder vi en upplevelse som är säker och på så sätt ger en mer njutbar upplevelse.

2019 skapade Friluftsrämjandet 55 st fjällvandringar och -turer. Vi hade 168 st registrerade ledare samt 8 st registrerade kursledare.

KAJAK

Att klyva en spegelblank yta, surfa i skummande vågor, och att smyga fram på grunda skärgårdsvatten är fantastiska upplevelser. Många av Friluftsrämjandets lokalavdelningar erbjuder kajakäventyr. Vi ägnar oss åt alla former av kajakpaddling. Kajakturer är allt från kortare paddlingar, med fokus på teknik och övningar, till längre turer med fokus på äventyr och upplevelser.

2019 skapade Friluftsrämjandet 841 st aktiviteter med kajak. Vi hade 526 st registrerade ledare samt 32 st registrerade kursledare.

KANADENSARE

Att uppleva tjusningen och njutningen med att paddla kanadensare, är det många som drömmer om. Flera av våra lokalavdelningar erbjuder äventyr där du får glida fram på en liten slingrande å under träden på väg till vindskyddet. Eller hitta bästa väg nedför forsen.

2019 skapade Friluftsrämjandet 45 st aktiviteter med kanadensare. Vi hade 98 st registrerade ledare samt 8 st registrerade kursledare.

KLÄTTRING

En del gillar att känna adrenalinet pumpa och ser därför klättring som en stimulerande utmaning. I Friluftsrämjandet klättrar du med erfarna ledare som under säkra förhållanden hjälper dig att utvecklas. Vi erbjuder klättring både på klätterväggar, klippor och en del lokalavdelningar erbjuder även klättringsresor till höga berg långt bort.

2019 skapade Friluftsrämjandet 140 st aktiviteter med klättring. Vi hade 67 st registrerade ledare samt 3 st registrerade kursledare.

LÅNGFÄRDSSKRIDSKO

Att få glida fram med långa, nästan ljudlösa skär ger en fantastisk naturupplevelse. I Friluftsrämjandet åker vi alltid i grupp med erfarna ledare. Detta både för att du som skinnare ska känna dig säker och kunna utveckla ditt åkande. Var turerna utgår ifrån, det avgör väder och isförhållanden.

2019 skapade Friluftsrämjandet 274 st aktiviteter med långfärdsskridsko. Vi hade 537 st registrerade ledare samt 19 st registrerade kursledare.

**ATT KLYVA EN SPEGELBLANK YTA, SURFA
I SKUMMANDE VÅGOR, OCH ATT SMYGA FRAM PÅ GRUNDA
SKÄRGÅRDSVATTEN ÄR FANTASTISKA UPPLEVELSER.**

**VI GÖR ÄVENTYR SOM ÄR VÄLKOMNANDE,
ANPASSADE OCH TRYGGA, FÖR ALLA. DET ÄR
VÅRT BIDRAG TILL ETT ÄNNU BÄTTRE SVERIGE.**

LÄNGDSKIDOR

Som motionsform och upplevelse av vinterlandskapet är längdskidor en fantastisk aktivitet. Tillsammans med våra ledare kan barn och nybörjare lära sig åka längdskidor. För de mer erfarna erbjuder vi möjligheten att fortsätta utveckla sin åkning. Exempelvis med fokus på olika åkstilar och hur du bäst åker uppför och utför. All verksamhet inom Friluftsrämjandet sker utan tävling och prestationskrav.

2019 skapade Friluftsrämjandet 59 st aktiviteter på längdskidor. Vi hade 49 st registrerade ledare samt 71 st registrerade kursledare för hela skidverksamheten.

MOUNTAINBIKE

Över stock och sten, uppför och utför – att cykla mountainbike är ett kul sätt att upptäcka naturen. Intresset för mountainbike ökar, och många av Friluftsrämjandets lokalavdelningar erbjuder äventyr med mountainbike. Vår verksamhet inom mountainbike kan vara ett antal vardagskvällar med kul övningar i grupp eller ett större äventyr som stäcker sig över flera dagar, och allt där mellan. Verksamheten sker utan tävling och prestationskrav, och anpassas alltid utifrån deltagarnas förmåga, oavsett om det är barn eller äldre, och nybörjare eller erfarna.

2019 skapade Friluftsrämjandet 515 st aktiviteter med mountainbike. Vi hade 262 st registrerade ledare samt 19 st registrerade kursledare.

NATURPARKOUR

Att utmana sig själv genom att passera olika hinder och underlag, gör Naturparkour till ett roligt sätt att ta sig fram i naturen. Du deltar utifrån dina egna förutsättningar och får lära dig grundläggande teknik och säkerhetstänk. Rörelseglädjen står i fokus.

2019 skapade Friluftsrämjandet 32 st aktiviteter inom Naturparkour. Vi hade 34 st registrerade ledare samt 3 st registrerade kursledare.

SKIDOR UTFÖR (INKL. SNOWBOARD)

Friluftsrämjandets skidverksamhet består i huvudsak av skidskolor i 80 olika "hemmabackar" runt om i Sverige. 25 av dessa skidanläggningar driftas av Friluftsrämjandet. Utöver skidskola erbjuder vi även "Freeskiers" för ungdomar som vill träffas och åka i hemmabacken i organiserad form, utan tävling och prestationskrav.

2019 skapade Friluftsrämjandet 354 st aktiviteter i skidbackar. Vi hade 794 st registrerade ledare samt 71 st registrerade kursledare för skidverksamheten.

SKOGSMULLE OCH SKOGENS VÄRLD

Naturen är en gigantisk lekplats, fylld av upptäckter, hinderbanor och liv. I naturen mår kroppen bra, motoriken utvecklas och hjärnan lär sig massor. "Skogsmulle och skogens värld" är Friluftsrämjandets verksamhet för de yngre barnen, inklusive Öppna Skogsgläntan (0–2 år), Skogsknopp (2–3 år), Skogsknytte (3–4 år), Skogsmulle (5–7 år), Familjemulle och Skridskoskola.

2019 skapade Friluftsrämjandet 840 st aktiviteter i Skogsmulle och skogens värld. Vi hade 2 144 st registrerade ledare samt 39 st registrerade kursledare.

VANDRING (LÅGLAND)

Friluftsrämjandet arrangerar varje år hundratals vandringar, allt från längre vandringar över flera dagar till kortare turer i närmaste naturområde. Vandringarna anpassas alltid utifrån deltagarnas förmåga och intresse. Många av våra vandringar har dessutom ett tema, t.ex. stavgång, "skogsbad", rullstolsburna turer, bushcraft, kulturmiljöer, puls och motion, snöskor, o.s.v. Vandringarna kan innehålla övernattning, exempelvis i stuga eller tält.

2019 skapade Friluftsrämjandet 968 st vandringar. Vi hade 499 st registrerade ledare samt 12 st registrerade kursledare.

VILDMARKSÄVENTYR

Vildmarksäventyr är popcorn i vindsydd, sovsäck och stjärnhimmel, vänner och lägereld, kanoter och kartor, och mycket mer. Det är helt enkelt allt det bästa inom friluftsliv. "Vildmarksäventyr" är Friluftsrämjandets verksamhet för barn, ungdomar och unga vuxna: Strövare (7–8 år), Frilufarna (9–13 år cirka), TVM Äventyrsgrupper (cirka 14–25 år) och Äventyrliga familjen.

2019 skapade Friluftsrämjandet 864 st aktiviteter inom Vildmarksäventyr. Vi hade 1 439 st registrerade ledare samt 18 st registrerade kursledare.

108 371 medlemmar
(+35 % medlemmar de senaste fem åren)

304 lokalavdelningar
(fördelat på 6 regioner)

Driftar ca **25**
skidanläggningar

**FOLKHÄLSA,
OCH RESPEKT
GENOM FRILUFTS
= VÅRT BÄST
ETT BÄTTRE S**

Cirka **2** miljoner personer deltog i våra verksamheter, varav ca 1,2 miljoner barn

9 652 registrerade
ledarkompetenser
(6 842 individuella ledare)

En tydlig röst för friluftslivet
och allemansrätten

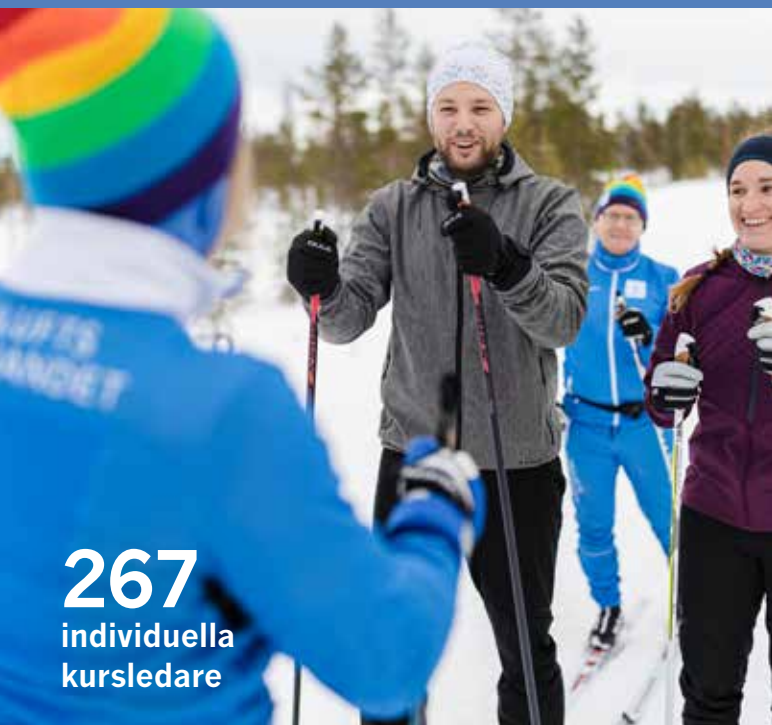

Verksamhet i cirka **500**
förskolor och skolor

LIVSGLÄDJE FÖR NATUREN, FRILUFTSLIV DRAG TILL SVERIGE 2019

Cirka **11** miljoner aktivitetstimmar

267
individuella
kursledare

83 000 personer
läser Magasin Friluftsliv
Över **1** miljon unika besökare
på friluftsfamjandet.se

FRILUFTSFRÄMJANDET I FÖRSKOLAN OCH SKOLAN

Naturen är det bästa klassrummet för att ge barn möjlighet till rörelse, upplevelser och lärande. Här hittar barn snabbt sin upptäckar- och skaparglädje, utvecklar kunskap om allemansrätten och att värna om miljön, både idag och som vuxna.

Friluftsförbundet har verksamhet i cirka 500 förskolor och skolor, genom våra verksamheter Skogsmulle i förskolan och Skogshjältarna, och genom vårt dotterbolag I Ur och Skur®.

Pedagogikens utgångspunkt har sin grund i upplevelsebaserat lärande och ett medupptäckande och medagerande förhållningssätt. Genom detta utvecklas barnen mot de mål som finns i läroplanen. Verksamheterna bidrar till ett friskare samhälle genom att barn och vuxna dagligen är fysiskt aktiva, då förflyttningar, lek och rörelse samt friluftaktiviteter ligger till grund för pedagogiken.

I UR OCH SKUR®

Hur kan vi bryta det ökande stillasittandet och bidra till ett rörligare liv som forskningen förespråkar och samtidigt öka lusten till lärande? Ett sätt är att låta utevistelse ta större plats på schemat. I Ur och Skur, en uppskattad heltidsverksamhet som sprider rörelseglädje och kunskap bland tusentals barn och elever runt om i landet.

På en förskola eller skola inom I Ur och Skur gör pedagogerna didaktiska val och planerar in långa stunder för utevistelse. Här är undervisning, friluftsliv och vistelse i naturen snarare regel än undantag då uterummet används som lärmiljö och är ett lika självklart inslag som lokalerna inomhus.

Undervisningen genomsyras av ett hållbart synsätt och en miljöplan som även den tar sig i uttryck i praktisk handling. Barnen ska till exempel få handlingsberedskap genom att källsortera, återanvända och kompostera. Att odla för att skapa förståelse för kretsloppet är ett typiskt moment inom I Ur och Skur.

Barnen som går på I Ur och Skur, ges förutsättningar att utveckla kunskap och färdighet inom friluftslivsaktiviteter som de har nytta av hela livet. De får också en nära relation till naturen och utvecklar kunskap och trygghet att vistas där. Genom att lära med hela kroppen och alla sinnen fördjupas kunskaper inom bland annat språk, matematik och natur- och miljökunskap.

I Ur och Skur är verksamma på 202 förskolor och skolor, av dessa är I Ur och Skur huvudman för 7 förskolor (där det under 2019 gått 556 barn.)

SKOGSMULLE I FÖRSKOLAN

Skogsmulle i förskolan introducerar naturen som en aktivitet på schemat i traditionella förskolor, utifrån barnens intresse och erfarenheter och enligt läroplanen.

Skogsmulle i förskolan leds av pedagoger som har gått Friluftsförbundets utbildning. Vid varje tillfälle får ett spännande äventyr ta form med naturen som lärmiljö. Det kan handla om allt från att uppmärksamma fascinerande naturfenomen till att bygga vindskydd och laga enklare maträtter i det fria med hjälp av stormkök.

Barnen i Skogsmulle i förskolan får bland annat grundläggande kunskaper om vad allemansrätten innebär samt hur man håller sig torr, varm och mätt ute i alla väder. Den gemensamma upplevelsen står i centrum. Kretslopp, livscyklar och näringskedjor är några exempel på vad förskolegruppen får utforska tillsammans. Hela idén bakom Skogsmulle i förskolan är att ge barnen ett lustfyllt och upplevelsebaserat lärande.

Antal förskolor som bedriver Skogsmulle i förskolan: 331 st.

SKOGSHJÄLTARNA

Skogshjältarna riktar sig till årskurs F-3 och fritidshem, där erbjuder vi kunskap och redskap för upplevelsebaserat lärande som en del av schemat. Skogshjältarna gör det enkelt att ge kvalitetssäkrad och upplevelsebaserad undervisning med naturen som lärmiljö. Undervisningsmaterialet är indelat i fem olika teman där varje moment är kopplat till skolans läroplan och barnkonventionen. Teori varvas med diskussioner och övningar.

Barnen får lära sig mer om sina rättigheter, vad som finns i naturen och att ett aktivt friluftsliv är grunden för en god hälsa. I materialet ingår allt från hur du orienterar dig i naturen till kunskaper om att hålla sig torr, varm och mätt utomhus. Målet är att rusta barnen med ett hållbart förhållningssätt till naturen och viktiga kunskaper för livet.

Undervisningsmässigt främjar Skogshjältarna ett lärande där rörelse är en naturlig del och alla sinnen kommer till användning. Barnen får tillfälle att fördjupa sina kunskaper inom bland annat naturvetenskap, matematik, idrott och språk – alltid enligt läroplanerna.

Antal skolor som bedriver Skogshjältarna: 15 st.

FRILUFTSAKADEMIN – VÅR UTBILDNINGSORGANISATION

Friluftsakademien är vår utbildningsorganisation som drivs av riksorganisationen, regionerna och ideella krafter tillsammans, med uppdrag att erbjuda och utveckla attraktiva och kvalitativa utbildningar och fortbildningar. Nästan alla våra utbildningar administreras, genomförs och marknadsförs av våra sex regioner. Våra utbildningar styrs och kvalitetssäkras genom Styrdokument Friluftsakademien som antogs av Riksstämman 2018. Friluftsakademien möjliggör nationell samordning och likartad struktur med gemensamma mål och kursplaner.

Målet med ledarutbildningarna är att våra ledare ska få kunskaper och färdigheter för att tryggt och tydligt kunna leda grupper. I fokus står det personliga ledarskapet – förmågan att utifrån egna erfarenheter och egenskaper kunna reflektera över och utveckla sig själv som ledare.

Vår utbildningsmetodik kännetecknas av friluftsupplevelser, dialog och reflektion. I det enskilda utbildningspasset tillämpar vi en mängd olika metoder och arbetssätt. Genom att stimulera dialog, reflektion och erfarenhetsutbyte skapas en djupare insikt om det egna ledarskapet, deltagarnas olikheter och gruppens upplevelse.

Under 2019 fasades grenspecifika samordningsgrupper ut och ersättes av grenspecifika utvecklingsgrupper, enligt Styrdokument för Friluftsakademien.

De grenspecifika utvecklingsgrupperna består av kursledare från regionernas utbildningsteam. I vissa grenar som är under uppbyggnad eller har få ledare, har bara ett fåtal regioner utbildningsteam. Där har vi istället nationella grenspecifika utbildningsteam. Våra utvecklingsgrupper är navet både i Friluftsakademins utveckling av utbildningar och i Friluftsrämjandets verksamhetsutveckling.

Utvecklingsgruppens två viktigaste ansvarsområden är samordning och utveckling av 1) utbildning och 2) verksamhet, inklusive förebyggande säkerhetsarbete. Utvecklingsgrupperna leds av verksamhetsansvariga på Riksorganisationen och består därtill av aktiva och utbildade kursledare som har utsetts från våra regioner.

Våra utvecklingsgrupper är: Skidor utför (inkl. snowboard), Kajak, Långfärdsskridsko, Kanadensare, Mountainbike, Ung, Skogsmulle och skogens värld, samt Vildmarksäventyr.

Våra nationella utbildningsteam som även fungerar som utvecklingsgrupper är: Fjällvandring och -tur, Klättring, samt Längdskidor.

Verksamheter som ligger utanför strukturen med utvecklingsgrupper och utbildningsteam är: Vandring (lågland), Paraskidåkning, Geocaching, Stavgång, samt Naturparkour.

Riksorganisationen erbjuder ett antal ledarutbildningar inom ramen för Friluftsakademien: Fjällvandring (sommar) och -tur (vinter), Fortbildning kajak, Grundutbildning kanadensare, Längdskidor steg 1 och 2, Skidor utför steg 3 och 4, samt Naturparkour.

2019 genomförde Friluftsrämjandet två Ledarveckor med totalt cirka 1 500 deltagare. Ledarveckorna har varit mycket uppskattade för majoriteten av våra ledare. Tonvikten på Ledarveckorna har varit praktisk fortbildning i de olika grenar vi verkar inom.

Under året har också Region Öst arrangerat en nationell fortbildningshelg på Isaberg i Småland. Deltagare var närmare 170 ledare som delade med sig av kunskap om såväl ledarskap som verksamhetsgrenar.

2019 hade Friluftsrämjandet 9 652 registrerade ledar-kompetenser (målet var 9 900), samt 6 842 registrerade individuella ledare vilket överträffade målet på 6 600. Vi överträffade även målet med antal individuella kursledare då vi nådde 267 under året (målet var 230).

MEDLEMMAR, LOKALAVDELNINGAR OCH REGIONER

Friluftsförbundet är en demokratisk, partipolitiskt och religiöst obunden, ideell organisation. Friluftsförbundets antal medlemmar fortsätter att öka, och den 30 september 2019 var antalet medlemmar 108 371, vilket är en ökning med 35 % över de senaste fem åren. Friluftsförbundets medlemsår sträcker sig från första oktober till sista september. Nytt för 2019 är att antalet medlemmar nu även ökar inom gruppen ungdomar.

2019 bestod vår organisation av 304 lokalavdelningar, fördelat på sex regioner.

I samhället har intresset för friluftsliv ökat de senaste åren. Att vandra, åka långfärdsskridskor, paddla kajak eller bara vara i skog och mark är numera supertrendigt. För folkhälsan, livsglädjen och Friluftsförbundet är det en positiv trend som ger Friluftsförbundets engagemang medvind.

Den viktigaste förklaringen till varför antalet medlemmar ökar finns dock inom vår organisation. Vår interna analys visar att fyra delar har samverkat och möjliggjort den positiva utvecklingen:

- 1) ett ständigt fokus på kvaliteten, tryggheten och tillgängligheten i lokalavdelningarnas verksamhet,
- 2) en regional organisationsförändring som möjliggjorde mer samordning, samarbete och ett ökat fokus på ledarutbildningar,
- 3) satsningar på digitalisering och varumärke, samt
- 4) ökat deltagande i samhällsdialogen med fokus på folkhälsa, livsglädje och respekt för naturen.

Utifrån vårt syfte – folkhälsa, livsglädje och respekt för naturen, genom friluftsliv – är fler medlemmar mycket positivt. Men, det betyder inte att vår organisation saknar utmaningar. För att möta efterfrågan på våra aktiviteter måste vi öka antalet ideella ledare de kommande åren. Vi måste fortsätta satsa på mångfald, inkludering och tillgänglighet så att våra medlemmar bättre speglar samhällets mångfald. Och vi måste bli ännu bättre på att utforma vår verksamhet så att den fortsätter att attrahera ännu fler ungdomar.

Medlemspriser 2019:

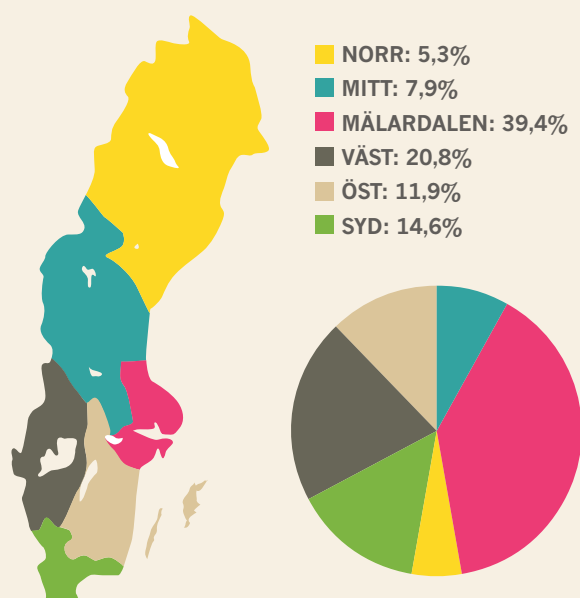
VUXEN (26 år och äldre): 360 kr,

UNGDOM (13–25 år): 170 kr,

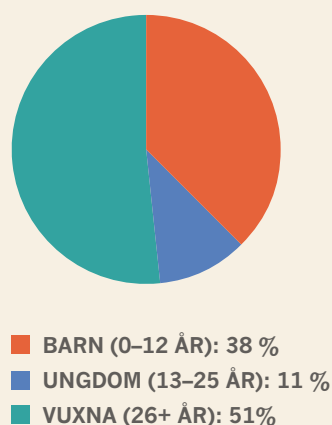
BARN (0–12 år): 100 kr, samt

FAMILJ: 530 kr.

FÖRDELNINGEN AV MEDLEMMAR PER REGION:

FÖRDELNINGEN AV MEDLEMMAR PER ÅLDERSGRUPP:

SAMHÄLLSDIALOG OCH PÅVERKAN

I dialogen om samhällsutvecklingen är vi en stark röst för friluftslivet. Vi prioriterar särskilt allemansrätten, respekt för naturen samt ökad livsglädje och folkhälsa.

Vårt arbete med samhällsdialog och påverkan är alltid transparent och konstruktivt, och innefattar både reaktiv och proaktiv opinionsbildning och påverkan. Våra metoder är främst att vi svarar på remisser, deltar i relevanta nätverk och forum, bedriver opinionsbildning via media, samt bedriver påverkan via dialog med beslutsfattare.

Sakkunnig på rikskontoret inspirerar och leder det reaktiva arbetet med svar på frågor från samhället, främst ang. allemansrätten, friluftsmiljö, civilsamhället, folkhälsa och friluftsliv, samt leder deltagande i prioriterade nätverk/ forum inom samma områden och samarbetet med akademien. Sakkunnig arbetar även med att stötta lokalavdelningar, regioner och riksorganisationen med kunskap inom samma områden.

Påverkansansvarig på rikskontoret inspirerar och leder det proaktiva arbetet med nationell opinionsbildning och påverkan, utifrån (av styrelsen) beslutad prioritering

(2019: tätortsnära natur). Påverkansansvarig arbetar även med att stötta lokalavdelningar och regioner i deras arbete med lokal och regional samhällsdialog och påverkan.

Friluftsrämjandets friluftsmiljöprogram beskriver vår gemensamma syn på frågor kopplade till naturen och friluftslivets förutsättning. Under 2019 startade en grundlig genomgång och revidering av programmet. Med stöd ur Friluftsmiljöprogrammet kan alla delar av vår organisation delta i samhällsdialogen om friluftslivet och dess förutsättningar. Friluftsmiljöprogrammet ger våra förtroendevalda stöd när det gäller att bedriva påverkan och lyfta friluftslivet i samhällsplaneringen.

Under 2019 producerades Spelet om Allemansrätten, ett kunskapsspel för målgruppen unga. Spelet finns i fysisk form men också i webbformat. Webbspelet kan ses som en del av våra digitala utbildningar.

FINANSIERING OCH PARTNERS

Medlemsavgifterna är den viktigaste finansieringskällan för Friluftsrämjandet som helhet, eftersom den bidrar till både lokalavdelningar, regioner och riksorganisationen. 2019 betalade vuxna 360 kronor och familjer 530 kronor för ett års medlemskap.

De statliga bidragen, via Svenskt Friluftsliv, är en grundförutsättning för verksamheten och utgör en stor del av Friluftsrämjandets finansiering. Organisationsbidraget för år 2019 var 9,4 miljoner kronor. Dessutom fick vi projektstöd med totalt 3 250 000 kronor.

Friluftsrämjandet är förmånstagare till Svenska Postkod-lotteriet och har sammantaget fått knappt 67 miljoner kronor avseende de åtta åren från 2012 till och med 2019. Bidraget för 2019, som var 6 650 000 kronor, redovisas under Insamlade medel.

Föreningens 90-konto, som står under tillsyn av Stiftelsen för insamlingskontroll, har nummer 90 01 76-9.

Friluftsrämjandet har under året fortsatt att driva flera strategiska satsningar, som delvis finansieras genom externa medel:

Skogshjältarna riktar sig till årskurserna F-3 samt fritidshem och erbjuder kunskap och redskap för upplevelse-baserat lärande som en del av schemat. Under 2019 har Skogshjältarna, med finansiering från Svenskt Friluftsliv och Naturbonusen från Naturkompaniet, utvecklats vidare och finns nu i fem av sex regioner och på 20 olika skolor. Antalet skolor där vi utbildat pedagoger har ökat med 300% under året. Med riktade kommunikationsinsatser under året har nästan 300 000 personer nåtts av Skogshjältarnas budskap.

Naturparkour, en verksamhet av unga för unga, verkar för barn och ungas möjlighet att se naturen som en självklar arena och en plats för gemenskap. Med tre års finansiering från Allmänna Arvsfonden har projektet avslutats. Fokus under 2019 har varit implementering av Naturparkour som en del av Friluftsrämjandets ordinarie verksamhet.

Meningsfull väntan, med finansiering från Svenskt Friluftsliv, arbetar för att personer som väntar på eller nyligen fått uppehållstillstånd ska få tillgång till roliga, trygga och lärorika friluftslivsaktiviteter. Genom friluftslivet kan de fylla sin väntan med en meningsfull fritid, må bättre, få ökat livsrum och möjliggöra en väg till socialt sammanhang. Under sista projektåret har vi haft verksamhet på 14 platser, i alla våra sex regioner. Totalt har projektet genomfört närmare 500 friluftslivsaktiviteter runt om i Sverige tillsammans med 9 336 personer, det innebär naturupplevelser i 28 233 timmar.

Skogsmulle 2020, med finansiering från Svenskt Friluftsliv och Naturbonusen från Naturkompaniet, är en nysatsning på vår figur Skogsmulle® med målet att han ska få möta ännu fler barn de kommande årtiondena, samtidigt som vi bevarar de värderingar som Skogsmulle varje vecka kommunicerar till barn. Arbetet bygger på vår metod "veta snarare än anta". Konkret innebär det att vi genomför nysatsningen i samarbete med experter, exempelvis en extern jurist som trippelkollar våra planer utifrån viljan i Gösta Frohms testamente, ett externt team som är proffs på berättelser för barn och, inte minst, våra främsta interna Skogsmulleexperter – barnen i våra verksamheter. För att fånga in barnens tankar besöker vi ett antal förskolor för att vara med när barnen pratar om och ritar Skogsmulle. Dessutom rådfrågas ytterligare interna experter, t ex ledamöterna i Gösta Frohms Skogsmullestiftelse, ett antal pedagoger inom I Ur och Skur, samt ett stort antal ledare och medlemmar. Gemensamt för alla dessa experter är att engagemanget för Skogsmulle är mycket högt. Planen är att vi 2020 ska ta fram en så kallad styleguide som tydligt definierar varumärket, en bok utifrån berättelsen om Skogsmulles födelse, en ledarhandledning, en ny berättelse om Skogsmulle och plastutmaningen, samt ytterligare tre metodmaterial som fokuserar på aktuella miljöfrågor.

Anpassat ledarskap är en utbildning för ledare, som syftar till att göra Friluftsrämjandets verksamhet mer välkomnande, anpassad och trygg för barn och unga med ADHD eller autism. Anpassat ledarskap utvecklades tillsammans med Scouterna och med finansiering från Svenska Postkodlotteriet.

Allergisäkra äventyr syftar till att inkludera barn och unga med allergier och som upplever ett utanförskap, känner sig annorlunda och avstår från sociala aktiviteter av rädsla för allergireaktioner. Ledare för barn- och ungdomsgrupper fick genom utbildningar kunskap om vad astma och allergier är, vad som händer i kroppen och vad du kan göra för att allergisäkra ditt friluftsäventyr. Arbetet genomfördes i samarbete med Astma och Allergiförbundet med finansiering av Svenska Postkodlotteriet.

Lebs Get Out syftar till att ge ungdomar med olika bakgrund en möjlighet att bli ledare, förebilder och växa som individer. Syftet är också genom dessa ungdomar nå ut till de som ännu inte kunnat eller haft möjligheten att upptäcka vår underbara natur och alla aktiviteter vi kan erbjuda. Arbetet genomförs med finansiering från Allmänna Arvsfonden.

Friluftsrämjandet tilldelades Naturkompaniets pris Naturbonusen och fick därmed 500 000 kr för arbetet med att bland annat marknadsföra Skogsmulle och Skogshjältarna så att många fler barn får möjlighet till friluftsliv.

Friluftsrämjandets utsågs till en av vinnarna i Lidl Future Initiatives, 2019. Utmärkelsen innebär att Friluftsrämjandet, med finansiellt stöd av Lidl (486 000 kr), kan genomföra projektet "Skogsmulle och plastutmaningen" under 2020.

PARTNERS

VÅRA BIDRAGSGIVARE

VÅRA SAMARBETSPARTNERS

FLER AKTÖRER SOM BIDRAGIT TILL ATT UTVECKLA VÅR VERKSAMHET

Friluftsförbundet har 90-konto: plusgiro 900176-9.
Tack för din gåva – den gör stor skillnad.

RIKSORGANISATIONEN OCH FÖRTROENDEVALDA

Riksorganisationen ska strategiskt leda, driva och utveckla Friluftsförbundet så att ändamålsparagrafen ”att verka för att främja aktiv fritid genom skidåkning och annat friluftsliv och därigenom verka för folkhälsa och livsglädje” uppfylls långsiktigt.

Stämman är Friluftsförbundets högsta beslutande organ. 2019 arrangerades årsstämman i Stockholm den 25 maj. På årsstämman 2019 diskuterades främst ledarrekrutering och marknadsföring, riskhantering, ekonomi, m.m. Årsstämman godkände verksamhetsberättelse och årsredovisning, antog verksamhetsplan och budget, samt mottog revisionsberättelsen och beviljade styrelsen ansvarsfrihet.

STYRELSE

Erik Lundvik, ordförande, pensionär, fd. senior rådgivare inom FinTech branschen

Magnus Boman, 1:e vice ordförande, VD för konsultbolaget Goodpoint AB som är specialiserad på hållbar utveckling

Katarina Wendt Englund, 2:e vice ordförande, strateg Stockholms stad, tidigare VD Identity Works och senior-konsult Springtime och Hallvarsson & Halvarsson.

Kamilla Nylund, Kompetensutvecklingsledare Huddinge Kommun

Henrik Tell, senior investeringsrådgivare på Effektiv Förmögenhetsförvaltning, tidigare VD för Öhman Fonder

Karolina Andersson, journalist (Karolina Andersson har på egen begäran valt att lämna uppdraget som ledamot i styrelsen. Detta på grund av att hennes nya uppdrag på SVT inte är förenligt med ledamotsuppdraget i Friluftsförbundets styrelse (utifrån SVT:s regelverk))

Dennis Hedström, överste i Flygvapnet

Fabian Fischer, entreprenör, en av grundarna till Adlibris och Apotea

Anders Gerward, Egen företagare Global Företagsutveckling, IT och management

Riksorganisationens styrelse har under 2019 genomfört åtta ordinarie styrelsemöten. Verkställande utskottet har löpande haft avstämningsmöten och möten med regionsordföranden vid ett flertal tillfällen för dialog kring operationella frågor såväl som utvecklings- och strategifrågor.

De största lokalavdelningarna samlades tillsammans med riksorganisationens verkställande utskott, ledningsgruppen och personal från rikskontoret för mötesforumet G1000+ i november månad. Syftet med mötet var att dela erfarenheter och att diskutera hur vi kan arbeta kring utvecklingen av Friluftsakademien, digitalisering och kommunikation, samt planering inför 2020.

VALBEREDNING

Ordförande, **Sabina Rasiwala Hägglund**

Ledamot, **Jörg Bassek**

Ledamot, **Jenny Pelli**

Ledamot, **Stefan Måsbäck**

Ledamot, **Johan Andersson**

LEDNINGSGRUPPEN

Lars Lundström, generalsekreterare

Anna Vikholm, vice generalsekreterare

Dag Pedersen, ekonomichef

Lisa Larsson, verksamhetschef (aug-dec)

Cesar Chirino, organisationsutvecklingschef (aug-dec)

Adam Bergsveen, kommunikationschef (aug-dec)

Stefan Falkenstad, utbildningsansvarig (aug-dec)

Generalsekreteraren (GS), Lars Lundström och ledningsgruppen har operativt lett, drivit och utvecklat Friluftsförbundet i enlighet med de direktiv som sätts av styrelsen och i linje med GS-instruktion och attestreglemente.

REVISORER

Pernilla Zetterström Varverud, huvudansvarig revisor

Josefine Fors, medrevisor

Karl-Axel Ljungqvist, granskningsledare

REPRESENTATION

För att skapa en bredare förståelse för friluftslivet, dess behov och positiva effekter representeras Friluftsförbundet i olika konstellationer, allt från olika nätverk till mer fasta grupperingar.

Representant i WWF:s förtroenderåd:

Lars Lundström

Styrelseledamöter i Svenska Skidrådet:

Lars Lundström och **Urban Persson**

Styrelseledamot i stiftelsen "Håll Sverige Rent":

Göran Andersson

Styrelseledamot i Gösta Frohms skogsmullestiftelse:

Tuula Torro

Styrelseledamot i stiftelsen stora Kornö:

Dennis Hedström

Styrelseledamöter i I Ur och Skur Utveckling AB:

Katarina Wendt Englund och **Anna Vikholm**

Styrelseledamöter i Vikingarännan AB:

Erik Lundvik, **Dag Pedersen** och **Carl Crafoord**

Representant i Fjällsäkerhetsrådet:

Urban Persson

Representanter i Issäkerhetsrådet:

Jan Insulander och **Carl Crafoord**

Styrelseledamöter i stiftelsen Idre fjäll:

Henrik Tell och **Jörg Bassek**

Representant i skogsstyrelsens nationella sektorsråd:

Göran Andersson

Svenskt Friluftslivs forum för generalsekreterare:

Lars Lundström

Ledamot i Svenskt Friluftslivs styrelse:

Lars Lundström

Svenskt Friluftslivs Valberedningsgrupp:

Anna Vikholm

Utenavet, nationellt nätverk för främjande av Utomhuspedagogik:

Kerstin Andersson

Riksdagens Friluftsnätverk:

Lars Lundström och **Göran Andersson**

Ideell Arena:

Erik Lundvik

Årets Äventyrare Jury:

Cajsa Rännar

3 GODA SKÄL ATT VARA MEDLEM

Tusentals äventyr

Vi erbjuder våra medlemmar tusentals roliga, trygga och lärorika äventyr och utbildningar – på fjället, vattnet, snön, isen och i skogen – året runt, över hela landet och för alla.

En röst för friluftslivet

I dialogen om samhällsutvecklingen är vi en stark röst för friluftslivet.

Vi prioriterar särskilt allemansrätten, respekt för naturen samt ökad livsglädje och folkhälsa.

Magasin & erbjudanden

Magasin Friluftsliv skickas till våra medlemmar fyra gånger per år – alltid med tips och inspiration. Dessutom får våra medlemmar erbjudanden som gör utrustning, upplevelser och resor lite billigare.

LÅT ÄVENTYRET BÖRJA.